

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Égész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr

Külföldön az év folyamán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, KÖNYÖK-ÚTCZA, 121. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCZA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden bejuttatásért 30 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekül árlengedés adatik.

A Széktő-fürdő.

„Az egészség úgy az egyes emberek, mint a népeknek a boldogulás kútforrása”.
Dr. Chyzer Kornél.

I.

Midőn közoktatási, közművelődési avagy közegészségügyi igények és követelmények kielégítéséről volt szó, városi törvényhatóságunk bőkezűség és áldozatkészség tekintetében az utolsó két évtizedben mindig a kor színvonalán állott. Tőle telhetőleg, sokszor erején túl is, mindenkor meghozta a kívánt áldozatot az említett ügyeknek. Helyes érzéke és áldozatkészségének igazolásul közgyűlési jegyzőkönyveinkből egész sorozatot lehetne idézni az e tárgyba vágó határozatoknak.

Hogy a meghozott végzéseik és elhatározásoknak nem mindig lőn meg az ohajtott megfelelő eredménye: oka részint a viszonyokban rejlett, részint abban, hogy a hozott határozatok nem ritkán papíron maradtak, végre nem hajtottak.

Ez utóbbi kategóriába sorozható a széktői fürdő felállítására vonatkozó, régebbi keletű közgyűlési határozat is, mely szintén a kivételben akadt fön.

A város nyugati részén fekvő sziklás tavunk, az u. n. Széktő vizének általános gyógyerejét s az egészségre kitűnő hatását rég felismerte s figyelemre is méltatta a városi közgyűlés már akkor, midőn mintegy 10—12 évvel ezelőtt egy, közhasználatra szolgáló nyári fürdő-helyiség felállítását elhatározta. E határozat akkor fogantatásánál nélkül maradván, az ügy a legutóbbi időig pihent. Városunk polgármestere az újabb föllevegélvén, a Széktő medrét a múlt évi őszön jól megásatta s a folyó évi június hó 16. tartott közgyűlés elé terjesztett tanácsi javaslattal a fürdő felállítása tárgyában újabb törvényhatósági határozatot provokált. A közgyűlés a betervezést érkeztében a széktői nyári fürdő helyiség fölépítését újabban

is elhatározta; tekintve azonban, hogy annak költségei a folyó év általános költségvetésébe fölvéve nem voltak; s ha a fürdő-helyiség akkor azonnal fölépített volna is, az idő előhaladtnál fogva a folyó év nyári szakában a fürdő már néhány hétnél tovább alig lett volna használható: ezen okonál fogva annak végleges föllállítását a jövő 1887. évi tavaszra rendelte el. Addig pedig utasította a tanácsot, hogy az ügyet teljesen előkészítvén, a fürdő-építés részletes költségvetéséről legelőbb a jövő évi költségvetéssel egyidejűleg terjeszse be.

Ez a fürdő-ügy jelen állása az elvi megállapodások tekintetében. A gyakorlati ténen valamivel tovább jutottunk; amennyiben a városi hatóság a Széktő partján már az időre is ideiglenes vetkőző-kabinokat állíttatott s ezáltal a fürdő használatát a múlt nyáron is nemcsak lehetővé, de a Széktő vizét a nagy közönségnek a legkeresettebb üdülő-helyévé tette. S ezzel ismét, míg egyrészt a köztisztaság és közegészség ügyének fontos szolgálatot tett; viszont másfelől a városi pénztárnak a befektetett tőke után illő kamatjövédelmet biztosított.

Méltó elismerés illeti meg nagyerdemű polgármesterünket, kinek ébersége és figyelme a város közéletének minden mozzanataira gondosan kiterjed, hogy ezen fontos egészségügyi kérdést kezébe vette s a Széktő-fürdő megteremtését a létesítés stádiumába terelte. Nemesak helyi társadalmunk minden osztálya által rég érzett hiányt pótolta ezzel; de tekintve székes tavunk gyógyerejű hatását, egy nagy ügynek, a szenvedő emberiség érdekeinek s különösen lakostársaink általános egészségügyi viszonyai előmozdításának hatalmas lendületet adott.

Minden tisztelet és elismerés illeti továbbá azon büszságsági tagtársainkat is, kik a fürdő-kérdés közgyűlési tár-

gyalásánál minden kicsinyes mellékintézkedéseket s — a mi nálunk még ritkaság — minden személyi motivumokat mellőzve, s a meddő takarékoskodás szűk keretein fölülemelkedve, pártolói felszólalásaikkal s önzetlen támogatásukkal az ügy létesítését hathatósan elősegíteni siettek.

De a legfőbb dicsőség és elismerés e ténen is a törvényhatóságot, a városi közgyűlést egyetemét illeti meg: — azon testületet, mely hivatását és feladatát — mint e város előhaladásának és érdekeinek fejlesztője, ápolója s őre — mindenkor komolyan veszi; s mindannyiszor, a hányszor a köztörvényhatóság vezető elemei hozzá egyértelmű ösztönzettel bármely közérdek névben komoly, önzetlen tanácsal járulnak s áldozatkészséggel kéri: határtalan bőkezűséggel hozza meg nagylelkű áldozatát, mint meghozta a jelen esetben is, midőn a Széktő-fürdő felállítását és berendezését június 16. ülésén definitíve elrendelte. A közlakosság általános egészségi állapotának javulása legyen — hiszem, hogy lesz is — áldozatkészségének jutalma!

A fürdő gyógyhatásáról és berendezéséről közelebb.

Budavar bevétele 1849. május 21-én.

Károlyiak az 1848-49-iki 29-ik honvédszázalój élményeiből. Közli: Dr. D. R.

XI.

April hó 29-én Kmetty, május 2-dikán pedig Görgey érkezett meg az I. III. és VII. hadtesttel Buda alá s így az ostromló sereg száma, mely eddig alig 6—7 ezer volt, 35—40 ezerre rúgott, de Görgey nehégyűköt most sem hozott magával egyet sem s így a falon való röstöresre semmi kilátás nem volt, a tisztán latorjával való megmászás pedig előre is lehetetlennek látszott; Görgey mindazáltal megállapította az ostromlás rendét, beizent Hentzyt, hogy a várat adja fel s mintán ettől tagadó választ nyert, megparancsolta, hogy a várat, kivéve annak a Duna felé eső

részt, minden oldalról löjjék. Ennek folytán a fallövés szakadatlanul folytatták 16-dikáig, ekkor a Teleky-féle ház. (most József főherceg palotája) közvetlen szomszédságában a vártalon egy csekély részt törtek a miénk, mire Görgey rohamot parancsolt, oly módon, hogy Nagy Sándor hadteste a rést támadja meg, mi Áulik alatt a résen felül, Kmetty hadteste a résen alól latorjáján másszuk meg a falakat. — E ezébből a rohamot megelőző napokon toborzás nyitottat önkéntes latorjavivők és támogatókra, minthogy azonban egy ember sem talákozott a táborban, ki nem ajánlott volna, megtartott az első intézkedés s a parancs kiadott, hogy a latorja vivők és támogatók bakancsuk sarkát ronggyal betekerjék, a tisztak kardhüvelyüket a táborban hagyják, hogy minden zaj és nesz nélkül jussunk be a városba, de mindezen intézkedés haszatalon volt, mert tüzeink ügyetlensége bemutatott bennünket a várbelieknek. A mint ugyanis a Gellért- és Naphegy közötti dombon, tíz óra tájban tömegesen vonultunk be, melletünk eresztgetvén tel röppentyűket, úgy megvilágított csapatunkat, hogy a várbeliek akár azt megolvashatták, hogy hány század jön, de lett is tisztességes fogadtatásunk. Addig míg mentünk és a latorjak felett osztokodtunk, a várbán siri csend uralkodott, a miénk röppentyűzésére egyetlen ágyúgolyóval sem feleltek, de midőn a sikátorokban és a váralatti kertajókban a latorjakkal megjelentünk, szünet nélkül szórták ránk a sor tüzet, mely irtózatos pusztítást vitt véghez soraink között; így például: én nyolcad magammal vittem egy latorját, a most Sárló-útcának nevezett kis sikátoron s az első sor tüze csak ketten maradtunk életben, én mivel szerencsés legelő mentem, egész épen maradtam, de már az utánam jövő Domján János kecskeméti fiúnak, a mint meggörnyedve mentünk, a háta bőre alatt egy arasznyi alagutat fűrt a golyó, úgy bűjt ki belőle, a többi hat társunk, egyetlen jajt sem hallatva, rogyott össze; valószínűleg mind a főbe vagy gerince-ozlopha érték őket a golyók. Újabb hét embert véve magamhoz, golyózápor közt ugyan, de veszedelem nélkül felvittek és felállítottak a latorját, mivel azonban a rést még nagyon csekély volt, a várbeliek pedig a vízi városban néhány házát felgyújtották és a reggeli szürkület is mind azt világosabb lett, néhány száz emberünket ott hagyva, véres fövel húzódtunk vissza a Krisztina-városba a bástya felé eső első sor háza mögé.

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Őszszel.

Itt vagy, óh itt megint tarolni mezőnket
S a nyájas ligetet, melynek csalogánya
Bübbajosan zenge, de már tova szálla,
Úzve tetőled.

Most az árnyas berek, az enyhe szellőtől
Lebegő lombokkal — s örülve fogadja
Hószivű dalosát, délszaki szép tájon,
Bokra fügeknek.

Miért rablád el ősz, szívünk öröm-árját?
Mért, mit nyujta kéjül viruló korában
Természet fényébe, míg himes pillangó
Szállva csapongott?

Szárnyad bús, emésztő, zordon suhogása
Elröpíté tőlünk balzsamillat-árját
Virágkoszorúta zöldelő vidéknek
S zörg a haraszt már.

Bús felhőd takarja ragyogó napunkat.
Gyönyörünk tanyája enyhületes sugárt
S déli hő verőfényt percze alig kap,
Élvi malasztként.

Sikongó szélvezédes hangja
Búra készíti keblem, könnyűt lop szememre
S hogy a hervadt dísz gondba merítsen:
Lelkem a készítő.

Éltem tavasza is csattogtatja szárnyát:
Bájos ifjú korom örökre tüdőben.
Lesz-e s minő nyarom, érlel-e gyümölcsöt? —
Félve sovárgom.

S ha tán ősz is érek ezüstülő fűrtök,
Tarlódott tagokkal: gyönyörömrre lesz-e
Ha visszatérek tavaszom s nyaromra
Vajji ki felel rá?

Ah, de mért tetegni az időnek jöttét?!
A napok tetéért pirulni ha nem kell:
Lezajló életünk sápadt, őszi napján
Szende öröm vár.

Minka Béla.

Dr. Kohut Adolf könyvéből.

I. Az előszó.

A legközelebbi években ünnepli Magyarország a maga fennállásának 1000 éves emlékét. E figyelemre méltó esemény alkalmából nem lehet hivatalan jelenség egy könyv, mely azt az országot és népet saját szemlélet és közvetlen megfigyelések alapján ismerteti. A múlt évben fényesen lefolyt országos ipar-kiállítás óta Magyarország és fővárosa ezek és ezek buejtájásának központja lett, olyanokénak, kik a Kárpátok ez országát azelőtt nem tekintették tanulmányukra méltó tárgynak, — és mégis mindezek dacára Sz. István koronájának ez országba ma is sokban ismeretlen föld, a külföldi közönség tetemes része előtt majd oly idegen, mint az egykori titokteljes Thale. A jelen munka nem tudományos tárgyalás kíván lenni Magyarország fölött, hanem a jelenségek és alakzatok gazdag hazalmából kiragadja a legjellemzőbb, legsajátosabb dolgokat. Teljesen tárgyilagosan van mindez keresztülvive és azért remélhetőleg a tájképi, nép-

szokási, irodalmi és kulturális rajzok elég élesek és vonzóak lesznek arra nézve, hogy az olvasót ne csak pillanatnyira gyönyörködtessék, hanem annak lelkében marandóbb nyomokat is hagyjanak a szép Magyarország és népe felől. A tízes tokaji, a nem kevésbé tízes eszárdás, a jó cigányzene, a szép magyar hölgyek Németországban is kedves dolgok. Legyen tehát szivesen fogadva a könyv, mely ezekről eszev és az érdeklődőnek, a tudni vágyóknak igen sokat fog feltárni.

II. Kecskemét.

Debreczenhez hasonló jellemű Kecskemét város. Itt született Katona, Magyarország legnagyobb dráma költője, a Bánk-bán szerzője; igen szép emléke van ott, ott tanultak Jókai és Petőfi is. Ez utóbbi egy szép költeményt szánt a városnak, mely így kezdődik:

Híres város az alföldön Kecskemét stb.
A földművelés rendkívüli mértékben virágzik ott, a tudomány és irodalom érdekében sok történi, kis paraszt házak mellett már sok szép lakóház emelkedett, melyek városi külsejét kétségtelemé teszik. A szorgalmas és becsületes lakosság általában jólétnak örvend és övé az érdem, hogy Magyarország gyümölcstermelését a külföld részéről is csodált fokra emelte. Kecskemét a gyümölcs kamrája Ausztria Magyarországának. A gyümölcsösök itt óriási kiterjedésűek, mellettük a bortermelés egészen szépen virágzik. Anyvi gyümölcsöt, mint Kecskemét, Magyarország egy városa sem termel kívülre, sőt egész Európaba sines e tekintetben párja. Szorgalom, kitartás és szakérte-

lemmel csallják elő e kincseket Kecskemét lakosai homokos talajukból. Hasonló magas fokon áll az állattenyésztés. Ausztria és részben Németország Kecskemétről kapják a legjobb és legkövebb sertéseket. Pompás kajszi és őszi barackjait a messze Oroszországba is küldi, hol azok igen keresett és megfizetett cikkek. [Szőlőjét és [dnyvített isméri és becsülik egész Európában, a leg-híresebb lúdmáj-pástetomok a nevezett magyar szabad város hitom ludai után nyerik kövérségüket. Anglia onét a tojás roppant mennyiségben szállítja, sőt magában Törökországban, Egyiptomban és Indiában is különösen kedvelt evezete a kecskeméti alma. Kecskemét és a vele szomszédos Nagy-Kőrös város közt a régi időkben némi versengés volt.

III.

Nagy-Kőrös mintegy 20,000 lelket számláló város. Itt született Arany János, Magyarország legnagyobb eposz-költője. (Ezt a hibát ki tudja igazítani nálunk mindenki, mert Nagy-Szalonta Biharban nem hagyta úgy sem nagyszülőitől senkinek sem, Nagy-Kőrösön tanított Arany János.) E város is nagy baromtenyésztésű és szorgalmas szőlőművelést, baromvársára és gyapjúkereskedése jelentékeny, de lakossága szaporodást nem mutat, minek következtében a város fejlődése némi trespést tüntet föl.

A lókötő.

— Egy katona elbeszélése után. — Fordította B. E.
Acs és kőmivese magyok egy személyben. Egy gazdag boér istállót csináltatott

E szerencsétlen kísérlet alkalmával egy kecskeméti fiú, valami Adorján vagy Orbán nevezetű a latorja feltámasztás után, nem várva be az általános roham megkezdését, azonnal felmászott, a horvátok megfogták őt s a bástyán levő legrészese akciózóra felakasztották. A rést ostromlók hulláiból pedig a faltörmelék körül, egész korszor képződött, melynek egyes pontjain 4-5 hulla is hevert egymáson.

Görgey belátta, hogy nagyobb rés nélkül, pusztán latorja másszával, a várat bevenni nem lehet, néhány 18-24 fontos ágyút és 80 fontos bombavető mozsarat hozatott Komáromból.

A nehéz ágyúk a Nap- és Kis-Svábhgyen, a bombák a Gellért hegyen lettek elhelyezve. A bombák kezelésével Valkai András kecskeméti származású, előbb már osztrák tüzérmester volt megbízva s ez oly ügyesen intézte az irányítást, melynek kitérésénél én is segélkeztem, hogy a második bomba a királyi lakot egész a földszintig áttörve, felgyújtotta, mire a magyar táborban általános és eget rázó „éljen” kiáltások hangzottak fel, mintha csak minden hóvéd terület esnált volna.

Életemben ennél szebb tűzijátékot nem láttam: az épület belül és alól felszállva ki, előbb az alsó, később a felső ablakokon és végre a palota homlokzatán lövő óra helyén tödültak ki a lángok s minden egyes láng, mint egy egy óriási fátyla nyúlt ki a koromszél éjben, míg végre a tetőzész lángha borultva, egész Budapestet teljes megvilágításban tüntette fel. Mind a két város polgársága újjongva hullámzott az utcákon, mintha csak a diadal ünnepeit ülte volna, pedig a feketek leve még csak ezután követték.

Május 20-án este 9 órakor, midőn már a rés olyan széles volt, hogy a falomladékot 25-30 ember egy sorban felmászhatott és rajta lenyomulhatott, ismét elotlottak kijelölt helyeinket a bástya felől első sorház védelme alatt; az útező követésén végig nyújtózva, a borjút a hátunkon feljebb tolvá és párnákat használva néztük, hogy miként iparkodnak a sógorok a bombákat közénk röpíteni, ez azonban a mi mulatságunkra, sohasem sikerült nekik, mert ha nagyon függőlegesen állították a mozsarat, a bomba, az elsültsénel nyert lőkés következtében, visszaesett a várba, ha pedig egy kissé nagyobb hajlítást adtak neki, akkora ivet csinált és kiröpült a Krisztina városra is kivül. Pokoli koncert volt ez, mely szakadatlan ágyúbobolésból állott és egész éjjeli 12 óráig tartott. Ekkor, mintha csak összebeszéltek volna, mind a két fél beszüntette altató nótáit és siri esend állott be, melyben egész nyugodtan alhattunk a jó gránitkő derékajlon.

Félhárom órakor felröpült a Kis-Svábhgyéről egy kéve röpentyű, ez volt a jeladás az általános támadásra, az ágyúk megkezdették bájos koncertjüket, mi felnyitottuk töltenytárainkat, felmentünk az első sor ház padlására, lelküinket néhány tetőcserepet és megkezdettük a puskávali tüzelet, de midőn a vezénylők észrevették, hogy a horvát atyáink már nem igen mernek a fal mellett fennállni lövöldözni, megindítottak bennünket a fal megmászására s négy órakor már mind a vár-domb oldalán voltunk. Ekkor ismét felröpült a Kis-Svábhgyéről a pamat röpentyű s ágyúink mintha

csak fűdülő lövést tettek volna valami nagy úrnak, egyszerre mind eldördültek s nehegy mi bennünk is kárt tegyenek, elnémultak, mi pedig a várbeli kétségbeesett erőtesítéssel szört golyózápora dacára, minden ponton megkezdettük a latorja másszást, Nagy Sándor pedig a 47-ik zászlóaljjal megmászva a falomladékot 5 órakor, Püspöky Gratián zászlótartója által kitűzette a várfalra a nemzeti zászlót. Ezt látva a várban levő olasz gránátosok, lepedőköl rögtönzött fehér zászlókat lobogtattak, s mi a bécsi kaputól a királyi palotáj latorján mássva majdnem egy időben jutottunk a a várba. Ezzel azonban még nem volt vége a hareznek, mert a horvátok és gránátosok még az útezők felállított torlaszok mögé vonulva, földköl golyókat szórtak ellenünk nemcsak puskáikból, hanem ágyúikból is, magát a Nándor-kaszárnyát is új ostrommal kellett bevennünk, mert a gránátosok a kapu alól folyton sortűzést adtak és az ablakokról is lödöztek mindaddig, míg szoronysegeve jobbról-balról hirtelen felkanyarodva, meg nem rohtantuk és irtóztos mészárszál után le nem fegyverztük őket, ugyanitt egy tízezer 30-40 lépés távolságból egy kartás-töltényt akart a mieinkre elsűnti, midőn azok tömegben siettek segítségünkre a kaszárnya megvívásához, de szerencsére egyik honvédtársunk még jókor észrevette és puskája agyával leütötte a tüzezt, mielőtt elszíthette volna ágyúját, másik három társát aztán a fennmaradt kanócokkal fojtották meg a felbőszült honvédek.

Ezzel az útezői harez is be lévén fejezve, a kiadott rendelet szerint a díszterep gyűltünk össze, hol az olasz gránátosok, mintegy 150-en, már karba fűzött kézzel állottak. Alig gyűlekeztünk azonban össze s még rendezve se voltunk, midőn meglátuk, hogy nyolcz horvát hozzá Hentzyt egy tábori ágyón és bármiként is iparkodtak tiszteink a megbeszéltek bajnokot kékében beszállítani az őrtanyába, azt meg sem akadályozhatták meg, hogy néhány gazdátlan eskőt utána és egy párt rá ne dobjának.

Hentzy, a leggondosabb ápolás dacára 22-ére virradóra meghalt, bal mellén és karján kapott sebe következtében és 23-án délután eltemettetett a vízi városi temetőben katonai diszszel.

Becsület és parbj.

— Dr. Lavarus Rosenkranz, V. Radowicz, Marcepiányi Gy. nyomán W. J. —

(Folytatás.)

Az önértetnek ilyenén felgósza után nem nehéz magunknak a becsülettől és becsülettérzésről fogalmat alkotnunk, mert a becsület és becsülettérzés tulajdonképen nem más, mint önértetünknek kiszélesítése másokban és más által. Nemesak saját képzeletünkben akarunk létezni, hanem másban is; tetteinkre nézve nem elégszünk meg azzal, hogy mi magunk legyünk azoknak megelőgedve, hanem azt akarjuk, hogy mások is gondolkodjanak azokról és becsüljék! És ki nem vette észre, hogy mennyire iparkodik már némely gyermek az idegenek figyelmét magára vonni? Mennyire örül, ha róla beszélnek, sajnálják, tisztelik — egyáltalában ha mások figyelme, gondja tárgyát képezi? Pedig ugyanezt a szerepet játssza a legtöbb felnött ember a nálánál magasabb

Az idegen felkaczagott. Gazdám bezárta őt a legbelső szobába.

Nyugodtan aludtunk hajnalig. Gazdám ment ki legelőszőr, de midőn kiment, látta, hogy az ablakvas el van fűrészelve. Az idegennek hilt leve. Négy lovat lopott el, köztök a kedvencz hátast. Gazdám a nélkül, hogy sokáig töprendekett volna, fölnyergelt egy lovat, hátára kapott és a nyomokon nyilsebességgel rohant utána.

A lókötő előnyben volt, mert egy órával előbb ment. De hátrányára szolgált az, hogy négy lovat vezetett. Gazdám mindenek dacára elérte négy órai lovaglás után. Ha meg egynehány perczet késik, átkel a folyón, és akkor bottal lötheti nyomát. Ép átúszatában volt. Gazdám rákiáltott.

— Add vissza lovatam.
— Eszemágában sines.
— Lelőllek, mint egy kutyát, — ordított gazdám, előrántva revolverét.
— Nálam is van egy — válaszolt övére mutatva.

Ekkor gazdám elküldte magát: „Tündér, Tündér!”

Hátas lova ekkor feléje jött; a lókötő nagy ijedségére. A lókötő ekkor elveszté lélekjelenlétét oly annyira, hogy még revolverét sem vette ki.

— Megmondtam úgy-e? hogy lelőlek — ordított gazdám s hidegvérűen cselzett a lókötőre. Másik perczben elsült a fegyver és a lókötő holtan lebukott.

Hazérve megsimogatta lova nyakát, így szólván:

— Tündér! egy embert küldtem érted másvilágra, de mégis megkerültél.

személyekkel és körökkel szemben. Mennyire örül és mennyire megbecsülve érezi magát még a legtiszteltebb polgár is, ha nevét a fejedelem előtt emlegetik, ő még inkább, ha az őt esetleg nevével szólítja. Tudjuk, hogy Perikles — kit talán méltán tartunk a legnagyobb államférfiának — politikai mindentudóságának legnagyobb részét annak köszönthet, hogy az atheni polgárokat mind növekvőn szólította meg; tudjuk, hogy Hannibal, Wallenstein, N. Frigyes, Napoleon katonáikat hasonló módon tüzezték a legmagabiztosabb és legbátrabb tettekre! Minél magasabb áll valaki nálunk, annál nagyobb reánk nézve a tisztelet, az öröm és önértetünk gyarapodása, midőn az illető önkörmű gondolkozik. Epen ellenkező a hatás, ha valaki nem akar megismerni, a kiről tudjuk vagy gondoljuk, hogy ismer. „Nem ismerem az urat” bizonyos körülmények közt beszélte vagy kijelenté! Arrogantán, kihívó magatartást, buzmaságot inkább elvisel az ember, mert legalább észre vesszük, hogy „énünk” figyelem tárgyává lett, mint-hogy valaki közönyös, részvetelen, legyintő tekintettel és nyugotán, egészen figyelmen kívül hagy.

De azzal sem elégünk még meg, hogy embertársaink felismerjenek, hanem kívánunk hozzá egyúttal elismerést és tiszteletet, vagyis nemcsak belső, hanem külső becsültre is törekszünk.

Az ifjúság, melynél az egyéni tulajdonságok csak fejlődésben vannak, az erők megpróbálva, értékök meghatározva nincsen, a becsülettérzés az utóbbi neme iránt különösen fogékony.

Azért persze ez nem áll kizárólag csak az ifjúságról: sok ember eléri a 70-ik életét is a nélkül, hogy ezen álláspontról ki tudna bontakozni, de ez egyszerűen azért történik, mert az illetők tolytonosan mások ítéletében keressik saját értékük és becsük egyedüli mértékét, és mert jellemsszárdásra vagy egyéb határozott előnyökre szert tenni elmulasztottak.

A tulajdonképeni u. n. férfi becsület és becsülettérzés lényegére nézve szintén arra irányul, hogy bensőleg érzett értékünk másokban is találon elismerést, érvényesülést és kifejezést — csak-hogy egészen más körülmények és más tényezők hatása alatt áll. Mindenek előtt a férfi „énje” dúsalkodik már tetteikben és azért könnyebben eltekint mások ítéletétől; a férfi továbbá hivatása közben elveszti a gondolkodás és érzés ideálitását és praktikus indokok határozzák meg életirányát; a benső és külső becsültre helyettesít, elismerést, értékesítést kíván. Mindazonáltal, ha nem is epekedik annyira a becsület szerzése és élvezete után mint az ifjú, a becsület megsértését mégis szigorúan fogja mérlegelni, megakadályozni, avagy megtorolni.

E megtorlás rendezen legkeményebb szokott lenni a katonaságnál és nemessegnél. Miért? Mig más polgári osztályoknál a belső vagy külső becsület az életet csak fűszerezi és élvezetesebbé teszi, avagy a becsület nélküli élete csak mulékony és győzthető fájdalom okoz, addig a nevezett testületnél a becsület képezi épen a tulajdonképeni életet, melyre oly szükségesik van, mint a halnak a vízre, a növénynek a világosságra; egy szóval minden szerencsének és élvezetnek feltétlen kelléke. „conditio sine qua non”-ja; mérceje minden gondolkodásnak, indulatnak és cselekvésnek. Sem erkölcsnek, sem vallásnak, vagy a szellem és kedélynek egyéb ideális eleme nem bir nálunk értékkel, ha az a becsülettől ellentétbe jön.

A szívetek és természetnek minden köteleit szentesíti ugyan a becsület, de fel is bontja, a midőn vele ellenkezésbe jönnek; nem az atyai parancs vagy tilalom, sem az anya javjeszéklése, sem a barát tanácsa, sem a testvér esengése vagy az a jászava nem akadályozhatja meg a lépést, a melyet tenni a becsület parancsol; mintha démonok vagy sajátzeri fatum hatása alatt állana az illető, úgy követi a becsülettérzést, hogy képes mindenkit megvetni, ki más hangokra is tud hallani, mint a becsület szírién hangjaira. És vajjon honnan ered e démoni hatása a becsülettérzés nevezett osztályoknál? Vannak mindenekelőtt történelmi okai. Mig t. i. az ókorban a közvélemény a rabslagát tartotta képtelennek a becsület bírására, addig a középkorban a becsület oly fogalomnak tüntették fel, melynek ismeretere és érvényesítetere a társadalom alsóbb rétegeinek nines szükségesik, sőt melyre egyúttal méltatlanok is. Divatos volt tehát a becsülettérzés fogalma a nemeseknek és lovaknak tulajdonítani.

Ezt a hagyományt, ezt a rég letűnt idő lomtarába illő korlátolt világ-nézetet örökölte a modern társadalom. Hozzájárul ehhez még egy porzio idealismus. A nemes ember t. i. becsét nemcsak a maga személyében, életében és cselekedeteiben találja, hanem kiválon elődeiben; nemcsak a maga valóságos realis létét, hanem elődeinek ideális létét is számítja a maga „én”-jéhez.

A hadi ideálja, hogy tevékenysége nem egyéni cselekedet, hanem kiesény ügyek elintézésére van irányozva, hanem az egész hazáj életének és szent becsülettérzés megőrzésére! És épen talán ez az ideális elem oka annak, hogy a társadalom is némelyik több tisztelettel adozik nekik. A nevezett társadalom terében többi követeléseik csak természetes folyamánya ez utóbbinak. Mert ha valaki azt látja, hogy 20 ember haladt el mellette hajtott fővel, az bizony sokkal inkább fog haragudni a 21-ikre, ki közönyösen nézi, mintha azal legelőszőr találkozik volna.

Kitűnik az addig mondottakból, hogy a becsület az önértet és önértetésben gyökerezve, saját énként másokban való kibővítésében rejlik.

A becsület értéke leginkább abban az esetben tűnik ki legjobban, midőn miatta kérdéket fel életre-halálra szóló túszt provokál egymás ellen; vagyis más szóval a becsülettérzés legtragikusabb eredményében a párbaiban. A becsülettérzést legszigorúbban megtorolják Ázsiában. Itt a „párba-mókázást” nem ismerik. Az u. n. ázsiai párbaiban okvetlenül mind a két félnek el kell vesnie, minthát mindegyikük maga magát meggyilkolja; a becsülettől megfosztott nem akar és nem is tud megélni; a becsülettérzésnek nem szabad élnie. — Ez az ázsiai feltétele. — Egészen más a miénk. Miképen keletkeznek nálunk a párba? A kivétel magasabb fokán álló egyéneknek keletkeznek egyrészt nemcsak a legfinomabb és leggyengédebb becsülettérzési viszonyok és vonatkozások, hanem másrészt a legnagyobb érzékenység is a becsület iránt. — Az emberekkel való közlekedésben e finom, gyenge szálak egyszerre hirtelenül összezsavarodnak, oly esemőt létesítve, a melyet nem lehet felbontani, vagy jobban mondva, a melyről legalább úgy vagyunk meggyőződve, hogy azt megoldani nem lehet. — Ekkor a esemőt ketté kell vágni. — Erről sem lehet mondani, hogy megoldás, hanem inkább megszabadulás a tühretetlen állapottól. A finomabb és gyengédebb emberi viszonyok, a melyek épen a cultura eredményei, alkotják a bonyodalmat, melyet a cultura hozta minden törvények és intézkedések nem képesek mellőzni. Így a cultura szempontjából bonyolódva maradna a dolog; azért rövid időre kilépnek az illetők a cultura köréből és a barbárság és természet álláspontra helyezkedve, more majorum fegyverre kelnek, hogy a lidércnyomástól megszabaduljanak. Sajnos dolog ugyan és az erkölcsi szegénység legszegényebbike ez — de vannak komoly esetek az emberi életben, midőn más mód vagy kibívó ninesen.

Vannak oly komoly esetek, vegyük pl. o. a Perczel—Wagner-féle esetet, midőn úgy látszik, hogy maga a sors lép két ember közé, — két talán becsület is egymást, hanem dacára annak kénytelenek az örökkévalóság határán székelő igazságszolgáltatáshoz appellálni! És ez az egyedüli mód, mely szerint időkben eszes és mivel embereket közt a párba lehetséges. De azért korántsem akarok a párbaiban szószólója avagy védője lenni. Utálattal két mindenekelőtt elfordulunk a modern társadalom azon fonákágától, hogy nemcsak az intelligens, hanem a félíg mivelv osztályokban is már oly mély gyökereket vert a kihívás mániája, hogy csakugyan legkevésbé sem leszünk meglepetve, ha egy szép reggelen azt olvasnók lapunkban, hogy Czankó János hordár és Hosenknopf Pinkász házáló közt véres pisztolypárba folyt le, melynek okát az képezte, hogy utóbbi csak 1 frt 50 krt ígért előbbinek ócska nadrágyért, mit ez becsülettérzésnek tekintett és segélet nyomban a sértegető úrhöz küldötte.

Még kevésbé lehet a párbajt az u. n. becsülettérzés ügyek és ügyesékek miatt helyesleni. Mert épen a becsülettérzés leginkább kislekéségből, sületlen üres személyeskedésből és méltóságnélküli büszkeségből származnak, a becsület pedig nem válik egyébbé, mint porhatag, izléstelen ruhává, mely egy elavult cultura pókhálzátaiból készült limlon és a legkisebb szikrától is lángot fog. A legkevésbé helyeselhető pedig a párba furva és aljas szitkok miatt. Azt tartom, hogy ilyenek a mi századunkban nem volna szabad történnie, mert a ki ily szitkokat használ, az már e miatt nem tekinthető egyrangúnak és így állása dacára is becsülettérzés tartandó, a kitől elégtételt nem lehet nyerni. Ez utóbbi talán oka annak, hogy pl., gondolom, az angol igazságszolgáltatás ily szitkokat egyáltalában sérelemnek sem tekint.

(Vége következik.)

Irodalom.

Részben a „Budapesti Hirlap” után adjuk a következő könyvismertetést: „Partikularizmus”. E ezimen Horváth Gyula orsz. képviselő adott ki egy nagy 8 ad retű, 116 lapra terjedő füzetet, mely vegyesen vezérelk és tárcastilásban elmélekedik napjaink, államunk és különösen az erdélyeszi terület bajai fölött. Tervei, konkrét javas-

velem. Elkészültem vele hamar. Gazdám rendkívül sokat adott a lovakra. Csikókat nevelt, avval fűzredkedett. De volt egy háts lova, a melyre különösen sokat tartott. Gyönyörűség volt látni.

Velem semmi baja nem volt. Szivesen társalkodtam vele, nejjével és három szép leányával, kik közül egy már eladó korban volt. Az istálló az ajtók híjjával kész volt. De asztalos-munkára nem vállalkoztam, azért hát útra akartam kelni. Mivel azonban a környéken lehetéges pusztított és ő engem felhítt, hogy a lovak bejótásánál segítsek: maradtam még pár napig. Ott földögöltem a konyhában a lányakkal, midőn földögölést hallok. Az öreggel kintéztünk és egy transváli boér láttunk, ki éjjeli szállást kért. Az idegen rozsz benyomást tett reám, de lova gyönyörű haboszsürke állat volt.

— Gyönyörű lova van, — mondám — de a mi gazdánk lovával meg sem mérkőzhetik.

— Majd meglátjuk, — mondám — de enél még sem szebb.

Gazdám e pillanatban úgy nézett rám, mintha azt akarta volna mondani: „Ej, ej, miért járt úgy el a szád.”

A boér ellátván lovát, gazdám istállójába ment s ott végig nézte a lovakat. Midőn a hátsára került a sor, csak úgy odavetve mondó:

— A magamét tiz ilyenét sem isznom. Gazdám hitt is neki, nem ér. Azonban gyanúját nem tudván elpálistolni, így szólott:

— Fiezköl! a szemedből olvasom le, hogy lókötő vagy; vigyázz, mert ha az én lovaimat elkötöd, éteddel játszol.

lati ninesenek, inkább a bajok okait fűrkézi jó szem- és orostorozza erős fejfégyeivel, melyekhez írni verve, új szemmel és jeles műveltség járul. Tanulás és kellemes olvasmány, de végső fatázasban inkább nyomottá teszi, semmint felemelé a lelket, mint minden krónika, a mely konkrét orvoslattal nem tud, vagy nem ér ajánlani. A fűzhez végül ajánlás van esatolva Mikszáth Kálmánhoz, a kitől, ha a könyv tizenzenzi-ájának négyt felkarolja. Horváth Gyula több sikert ért, mint a mennyi kárt neki a „hatalmasok százai” tehetnek. De valószínű, hogy a szerzőnek igaza van, midőn korunkat körülbelül ekképen jellemzi: Manapság egy kis darab protekció többet ér, mint a tehetség, egy jól alkalmazott bók többet, mint egy kötet könyv, egy kis családi nexus magasabbra emel, mint évek kártartó fáradalma.

A „Budapest” 1887-iki évi nagy képes naptára Graeca György szerkesztésében most hagyta el a sajtót. E képes naptár, úgy kiállítását, mint beltartalmát tekintve, valóban számot tesz naptárírodalmunkban. Majdnem hetven szép kivétel kép díszíti; ezenkívül „Budavár visszatele 1686-ban” című műlap csatolattal hozza, a mely berámnya bármely szálonak diszkrét válik. Szépirodalmi részében a legjellegesebb írónk nevével találkozunk. Így a többi közt Tolnay Lajosról, Balázs Sándoról, Reviczky Gyuláról, — Prém Józseftől, Pálmay Ikártól, Inezdől, Tóth Józseftől, Rudnyánszkytól hódol az értékes közleményeket. Figyelemre méltó, hogy az összes most megjelent naptárak között — tekintettel a jövő évi választásokra — egyedül a „Budapest” nagy naptára közli átírv a megfelelő magyarázatokkal ellátva. — a választási törvényt. Ha még megemlítjük a naptár gazdag humorisztikus részét, a legújabb hivatalos adatok alapján összeállított cím- és névtárat, valamint pontos vásáregyjegyzéket: úgy bátran állíthatjuk, hogy a „Budapest” képes naptárja nemcsak a legdiszkrét, hanem a legelősebb az összes úgynevezett naptárak között, a mennyiben ára csak 60 kr. Megrendelések a „Budapest” politikai napilap kiadói hivatalába (Budapest IV., Sarkany-útca 3. sz. a.) intézendők. — kapható ezenkívül városunkban is Scheiber József és Gallia Emma úrnő üzletében.

A művelt gazdaközösség figyelmét időseinknek tartjuk felhívni a Gonda Béla által 10 év óta lankadatlan buzgalommal szerkesztett és kiadott „Gazdasági Mémók” című gazdasági és műszaki hetilapra, mely mint a gazdasági technika egyetlen magyar szakközönsége már is sok hasznot szolgáltatót tett a magyar mezőgazdaság ügyének. A művelt és haladói vágyó gazda minden számában találhat oly hasznos útmutatásokat, gépezi vagy építkezési stb. szerkezeteket, melyeket gazdaságában hasznosul alkalmazhat vagy a melyekből sok dologban alapos és gyakorlati tájékozódást meríthet. Tanúsítja ezt a „Gazdasági Mémók” legutóbbi száma is, mely a következő gazdag és változatos tartalommal jelent meg: Korizmicus László (arcképpel) s Korizmicusnak a lap szerkesztőjéhez 1881-ben intézett levelével. A kendermag termelése ügyében. B. a. y. Nándortól. — A fák ültetéséről (2 ábrával). Szenárakó (1 ábrával). A világosság és az istálló főhökának befolyása a hizomarlak táplálására. Lazac és pisztány-létrák (6 ábrával). Tehénálló padlás nélkül (4 ábrával). Fenyőfa festése barna színre. Kísérlet kendertrő gépekkel. Ócska cipők felhasználása. Márvány tisztítása. Önműködő gabonmérleg (3 ábrával). Palack tisztító (2 ábrával). Szénásszekér-állvány (3 ábrával). Az Amerikai malompar. Új cséplőgép (3 ábrával). Malátatisztító gép (1 ábrával).

A Gazdasági Mémók megjeleni minden vasárnap, gazdagon illusztrálva. Előfizetési ár: Egész évre 10 frt, félévére 5 frt. A Gazdasági Mémók társaságát képezi a Vizügyi Közlöny, mely mint egyúttal a Tiszavölgyi Társulat hivatalos közlönye, hivata van összekötő kapcsolatot képezni az egyes vízrendező társulatok működése közt s ezenkívül a vízrendezés és vízhasználat s a házias és vízi forgalom érdekében képviselése és előmozdítása által hasznos szolgáltatást van hivata tenni vízi ügyeink helyes irányú fejlesztésén. — A Vizügyi Közlöny előfizetési ára: egész évre 10 frt, félévére 5 frt. A Gazdasági Mémók és a Vizügyi K. együtt egész évre (20 frt helyett csak) 15 frt, félévére 7 frt 50 k. Előfizetéseket a jövő évre a kiadó hivatal (Budapest, IV. Ső-útca 6. szám) már most elfogad; azoknak, kik legalább fél évre most előfizetnek, a lapot januárig ingyen megküldi.

KÜLÖNFELÉK

— Az országos gazdasági kiállítás ismertetésében a „Budapesti Hírlap” októ. 9-iki számának következőleg szól: Három évvel ezelőtől

szól a legutolsó statisztikai kimutatás. Behozott gyümölcsöt 1,300,000 frtnyt, kivittünk 5,800,000 frtnyi árú. Ebben az összegben a legnagyobb része van Kecskemétnek és Halásnak. Kecskeméten van a magyar gyümölcspiac központja. Magának a városnak 6000 holdnyi gyümölcs-ültetvénye van, de Halas, Szeged, sőt Hódmező-Vásárhely is a kecskeméti piacra viszi árúit. Itt laknak vagy gyűlnek össze a bel- és külföldi gyümölcsügynökök s nincs annyi árú, a mennyit meg ne venniék. Maga a kecskeméti piac egyike a legérdekesebbeknek. Látványosnak is nagyon piltoreszk, mert éjjel és hajnalban fákllya és lámpafény mellett folyik az üzlet. Hajnali 2 órára már mindenki kirakta árúit s a reggel már üresen találja a vásár helyét. Az árúk eladva, becsomagolva (mert földör, hogy hidegen csomagoltassanak be) már a vasúton is vannak. A híres kecskeméti alma, kajszin barack másnap idegen országban látni napvilágot. Némelyik azonban tovább is útazik: Pétervárra, Berlinbe, Hamburgba, sőt Amerikába és Bombayba is kiviszik innen a magyar gyümölcsöt. Halas bírsámalta, Felsőháza körteje Bombayban is olyan friss, mint itthon.

— **Nekrológ.** Néh. Tatay András, ref. lelkész és tanár özvegye Szentkirályi Tóth Erzsébet asszonytól folyó hó 11-én délután 3 órakor kísérték örök nyugalomra. A gyászoló család következő gyászjelentést adta ki: „Tatay Krisztina, Karolina, volt Koréh István és fia Koréh Endre, — Juliánna, Mária, Imre s neje Sipoš Róza s gyermekeik: Erzsébet s Ilma, — Endre és Erzsébet — melyen megszemorodva jelentik felejtethetetlen kedves anyjuk, illetve nagyanyjuknak öz. Tatay Andrásné sz. Szentkirályi Tóth Erzsébet asszonynak élete 70-ik évében, f. október hó 9-ik napján d. u. 1/6 órakor, négy napi súlyos szenvedés után történt gyászot kimúlta. A boldogult hült temetési f. október hó 11-én d. u. 3 órakor fognak a reform. egyház szertartásai szerint a budai temetőben örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1886. október 10. Béke lengien havai felett! — Nagyszámú közönség volt jelen a végítésségadásnál, a jelen volt testületeknek, mint pl. a redikolai tanákar közléteinek a ref. főgymnasiumi igazgató adta át a köszönetet megemlékezésükért.

— **Iskolamegnyitás.** Az államilag segélyezett polgári leányiskolában a tanítás folyó hó 20-ikán azaz szerdán reggel megkezdődik, mire az érdekeltek szülők figyelmét ez úton is felhívja az igazgatóság.

— **Színházi hírek** Szántársulatunk, — mely ez idő szerint Vácson aratja babárait — hozzánk a jövő hó 14-ike körül érkezik. Mint a „Váci Közlöny”-ből olvassuk: társulatunk úgy van szervezve, hogy bármely kényes, nagygyönyű, jóhoz szokott közönséget is kielégíthet; annyival inkább ki fogja tehát igényeinket elégténi, mert bizony mi az utóbbi években éppen nem voltunk elkapatva. Vácson az igazgatót mindent elkövet, hogy a közönség igényeit minden tekintetben kielégítse. Reméljük, annak idején nálunk se tesz másként! Bérlete is szépen — várakozáson felül — sikerült. Vajna nálunk se lenne oka — sem igazgatóknak, sem szántársulatunknak — panaszra.

— **Kinvezés.** Bogoss Kálmánt, Bogoss Endre törvényszéki bíró úr derék fiát, ki főreáliskolai tanulmányait a mult tanévben végezte be, a postaigazgatóság a budapesti főpostahözgyakornaknak nevezte ki. Gratulálunk a kinevezéshez.

— **Cholera nostras.** A mult számban említett miskaról, Pochal Ferencz nős 42 éves morvaországi biztrici illetőségű, ki társával Szegedről jött városunkba, folyó hó 12-én cholera nostrasban — hazai hány-zékelés — meghalt.

— **Bevonulás.** A honvéd-huszárokhöz besorozott újoncok bevonulását a Szegeden kiűtött cholera-járvány mindaddig megakadályozta; azonban a mint halljuk, a napokban már útnak bocsátják Szegedről városunkba s itt egyenesen a műkerti vízdobba transzportálják őket, hol 4 nap vesztégar alatt lesznek, nehogy valaki közülük magával huzrolta legyen a fekete vendéget s így a ragálytól városunkban lakók jobban biztosítva legyenek.

— **Tűz.** Folyó hó 15-én esti 7 óra után tüzvész jelzése háborította meg a lakók nyugalmát. A „Kecskeméti Takarékpénztár-Egyesület” palotájának földszinti sarok-bolthelyiségének kirakata nagy durranással robbant föl, hol tüzijátékok voltak elhelyezve s valószínűleg a kirakat lámpájától kaptak szikpárt. A mint halljuk, Feuer Jakab kereskedésében, nemkülönben még néhány nagyobb kereskedő üzletében vagy raktárában, — melyek mind a város központján vannak, — nem nagy mesterség volna gyűlelony, robbanó anyagot — még pedig nem is kis mennyiségben — kényl találni; mely környékre tűzbiztonsági szempontból felhívjuk a rendőrség figyelmét, s talán jó lenne az oltany anyagokat a városnak kívül raktároztatni. Szerencsére a tűz nem terjedt tovább.

— **Hymen.** Bencsik Elek sütő-iparos f. hó 10-én jegyezte el Klátik Juliskát, öz. Klátik Jánosné asszony kedves és szép leányát. Sok szerencsét kívánunk e kölcsönös szereteten alapuló frigyehez.

— **Mint értesülünk,** az „Equitable” new-yorki életbiztosító-társaság, melynél utóbbi időben Európában is rendkívül sokan biztosítottak, Bécsben 700,000 frtet ingatlant vett, jelenleg Budapsten is alkuba bocsátkozott egy monumentális épület megvétele végétt. A magyarországi biztosítások részben fedezésére a „Magyar általános hitelbank”-nál 250,000 frtot helyeztet letébe 5%-os papírjárdékban, így tehát a sokoldalú megtámasd alaptalan, mert azon társulat, mely rövid idő alatt egymillió frtot helyez el a társországban és fekvőségek megszerzése által újabbban még több tőkét fektet be nálunk, tekintettel ama körülményre, hogy biztosítéki alapja 1885. év végével 169 millió frtot haladta, — az oly társulat ajánlható — biztos. Az egész nyereségy a biztosítottak között osztatik szét. — A kerületi főügynökség Witz Gusztáv fűszerkereskedőnél van.

— **Wlaszák János** zenatitót (kecskeméti lakos) vezetéknevét saját, úgy kis-korú gyermekei, névszerint János, Mária, Anna, Ferencz, Friderika és József részére, Kárpáti-ra változtatta s a magas Miniszterium helyben hagyta.

— **Ifjú Kudar Antal,** ki a mult 1885-ik év december havában a Locomobil gépezési vizsgát Budapsten jó sikerrel letette, e folyó 1886-ik év október 9-én ugyanott a Stabli gépezési vizsgát tette le, és így a kellő képesítést igazoló oklevelet megszerzvéen, őt a cséplőgép, gőzmalma és bármiféle gépező-tulajdonosok figyelmébe ajánljuk.

— **Talált pénz.** Barta József gazdalmber folyó hó 4-én délután kifelé hajtott tanójára, zsebében 72 forinttal, melyet elárított boráért kapott. Pénzét azonban nem jól helyezte el, mert az üres koszin kirázódott zsebéből, a kosíroíl aztán a földre hullott. Az izsáki-köz elején vette csak észre, hogy pénzének hült helye, miert is keresésére visszafordult. Útközben egy asszonyval találkozott, kitől kérdésköddé, azt a feleletet kapta, hogy ő talált egy csomó papírost, de pénzt nem; hanem látta, miként két asszonyt valamit vett fel a földről. Barta a mototzatásra hajlandó asszonynál csakugyan nem talált egy krajczárt sem; az esetet azonban az asszonytól nyert útbaigazításhoz képest felejteltette a rendőrségül. Az érlely nyomozásnak az lett az eredménye, hogy Kulávik Józsefné tót asszonynál 33 frtot, Tóth Istvánnál 2 frtot, Varga Jánosnál szintén 2 frtot, összesen 37 frtot megtaláltak, kik beismerték a pénz talált voltát, mit különben szépen elhallgattak volna s azt mint sajátjukat órizték. Minthogy pedig a talált jószágot elidegeníteni, elsajátítani nem szabad s a talált jószágot a hatóságnál be kell jelenteni, joggalban elsajátítás vétsége miatt mindháromuk ellen feljelentés tétettet a helybeli fiórteljárásbírósnál.

— **Az építő-iparosok tóli tanfolyama** a budapesti állami közép-iptartodalm (VIII. Sándor-tér 4. sz.) folyó évi november hó 3-ik napján fog megnyitni s a beiratások október hó 15 napjától november hó 2-ik napjáig tartanak. — A tanfolyam négy teli félévére terjed s évenként november hó elejétől március hó végéig tart; e tanfolyam az illető építő-iparosok rendszeres szakiképeztetését s annak sikeres bevezése után jogérvényes kőmivesmestéri bizonyítványt nyerneak. — Tanulókul felvétetnek a 14 életévet betöltött azon kőmives, ács- és kőfaragó-segédék, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. — A felvételt jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak.

— **Vigyázatlanság.** Grünwald Lajos, a Beretvás-féle szálló bérszolgája, folyó hó 9-én délután a vasúti állomástól megérkezvén, a fogatot felügyelet nélkül hagyta a szálloda előtt. A lovak magunkra hagyatva, útnak indultak szomszédos istállójukhoz, az átjárón a kocsi tengelye megakadt egy kis kősrökcsiban s ezt a benne levő Fischer Sándor 8 hónapos kis gyermekkel együtt felborította, minek folytán a kis gyermek erősen megsérült s még most is súlyos beteg.

— **Garázda cigány.** Marzi cigány — tisztességes nevén Oláh Márton — többször be szokott eszni s ilyenkor úton-útfélen mindenkit megtámad, kivel csak találkozik; pedig már az ilyen tettének többször megitta a levét. Folyó hó 15-én a kistemplomban miséző káplán haza télt ment, midőn őt Marzi galádl megtaadta, szidta és

sarat dobált utána minden ok nélkül s alig lehetett őt megfékezni. A tisztelendő úr jelentést tett a rendőrségül, honnan mindjárt Marzi keresésére indultak, kit ekkorra utólt a Nemezis, s a széles-útonán egy árokból fetrengett s édes álmaiból a dutyiban ébredt föl.

— **Lopás.** József Györgynél, ki már több ízben volt büntetve, mult hó 30-án házmozgást tartottak. Ez alkalommal egy subát találtak nála, melynek szerzési módját nem tudta igazolni, miert is őt elzárták. Kihallgatás alkalmával azt adta elő, hogy a subát Pieskai Jóska juhásztól kapta, ki-nél a kis-szegedi-út melletti lakásán 22. és 24-ike közt napokon volt künn. A juhász azonban nem vállalta, hogy Józseznek subát adott volna: azt állítván, hogy a subáról mit se tud. Erre a kis-szegedi-út melletti lakosokat felszólította a rendőrség, hogy az említett időben nem történt-e náluk lopás. Így jötték aztán rá, hogy a Kovács László-féle tanyáról 2 subát, 3 mándlit és 1 tarisznyát loptak el s a loptott subát az egyik béres eskugyan magának ismerte. Pieskai ezután bevallotta, hogy Józsez beszélté rá, hogy nézzenek szét s egy bírkát jól lessz requirálni; mi azonban nem sikerülvén, Józsez a mondott tanyából hozta el a főntebb holmikot s neki is adott egy hosszú mándlit, de ő azt elhajította. Tovább nem volt kedvük a két jó madárnak tagadni s átadták a törvényszék fenytő osztályának.

— **Ki a tolvaj?** Ifj. Tóth Sándornak a Deák-téren levő szabad-üzletéből a mult hetekben három darab 10—10 méteres szövetet loptak el; mire csak akkor jött rá, midőn a rendelt szövetekből szabi akart volna. Az elvesztett kelmék a tulajdonos ismertetése szerint: 10 méter cheviot, barna alap, veres kockával átszöve; 10 méter cheviot, fekete alap, barna és kék átszövessel; 10 méter cheviot, fekete alap, barna átszövessel. A ki a főntebb leirt szöveteket nevezett tulajdonos birtokába ismét visszajuttatja, vagy azoknak hollétéről valamit tud, a károsodottól 20 frt jutalomdíjban fog részesülni.

— **Meghalt folyó hó 8-tól:** Polyák János leánya Mária 4 éves r. kath., béluhrú. Szélesi Mihály napszamos fia János 2 1/2 éves r. kath., béluhrú. Lesi Gáspár leánya Agnes 5 éves r. kath., béluhrú. Paksi Gergely nős honvéd őrmester 30 éves r. kath., gimikör. Török László nős gazdálkodó 38 éves ref. gimikör. Seres Magdolna törvénytelen fia József 1 1/2 éves r. kath., sorvadás. Magó Kis István özvegy fuvaros 62 éves ref., aggkör. Dobos Antal nős földműves 51 éves r. kath., gyomorboj. Mátyus István leánya Erzsébet 11 napos ref., általános gyengység. Takács József fia Ferencz 4 éves r. kath., béluhrú. Tasi Imre fia Imre 8 hónapos ref., béluhrú. Ermsz József fia Géza 4 éves izr., roncsoló toroklob. Szentkirályi Tóth Erzsébet öz. Tatay Andrásné ref. lelkész özvegye 69 éves ref., szívboj. Luspai János fia Gyula 7 hónapos r. kath., göres. Szabó János leánya Judith 1 éves ref., béluhrú. Szegedi Ferencz fia László 3 éves r. kath., sorvadás. Mészáros Amália törvénytelen fia Pál 1 1/2 éves ref., sorvadás. Szalantai Mihály fia József 1 1/2 éves ref., vizrák. Nagy Judith törvénytelen fia Péter 3 hónapos r. kath., béluhrú. Györki István leánya Ilona 3 éves r. kath., sorvadás. Harmat András leánya Erzsébet 3 1/2 éves r. kath., aggkörlob. Szabó József nős napszamos 68 éves ref., szélhűdés. Fűr Mária törvénytelen leánya Mária 9 éves ref., roncsoló toroklob. Tóth Imre leánya Ilona 3 hónapos r. kath., béluhrú. Békési Gábor leánya Zsuzsánna 1 1/2 éves r. kath., sorvadás. Farkas István fia János 6 1/2 éves r. kath., hagymáz. Pechal Ferencz nős miskaról 42 éves r. kath., honos hányzékelés. Csorba Pál fia Pál 3 éves r. kath., béluhrú. Gyurász Pál fia György 1 1/2 éves r. kath., sorvadás. Nagy Lajos leánya Eszter 2 1/2 éves ref., béluhrú. Barna János fia István 2 hetes r. kath., sorvadás. Schwarz Cecília Polák Mórné 30 éves izr., aggkörlob. Csöz István öz. földműves 87 éves ref., végelgyengülés. Sikari Kovács László leánya Erzsébet 2 éves r. kath., torokgyik. Bodor Ferencz nős kézimunkás 66 éves r. kath. Szenjártó Juliánna törvénytelen leánya Erzsébet 3 éves r. kath. Pankotai György leánya Juliánna 1 éves ref. Néh. Gyor István fia István 16 éves r. kath. Körös Sándor leánya Terézia 1 éves ref. Lakatos József leánya Mária 2 éves r. kath. Szabó Anna törvénytelen leánya Etel 14 hónapos r. kath., béluhrú.

— **A Popp-féle Anatherin szájvíz** több mint 40 éve óta rendeltetve a legkifőntebb orvosok által, köztük a boldogult Oppolcer Kecskeméten minden gyógyszerárban, éppen olyan biztos gyógyszer, mint nélkülözhetet-

len óvszer lett és lesz mindenkinek, ki azt száj, torok és foghús betegségében használta. Egyidejűleg figyelmeztetünk e szájvíz szedelő és gyakran káros hamisításaira, melyek gyakran a kezelő orvost is megcsalják, minden eredeti palack nyakán ott van a védjegy, mely az eredetiségről tanúskodik. — E gyógyszer rendkívüli tekintélynek és elterjedésnek örvend az osztrák határokon kívül és egész Európában, sőt Amerikában és Ausztráliában is vannak esodálói. Figyelmeztetjük továbbá Popp J. G. s. kir. udvari fogorvosnakatherin fogtárgására, és nővény fogporára, mely igen alkalmas és híres fogtisztítószert.

Ü Z L E T.

Piaci árjegyzék.

Tiszta búza métermasszáként.	8,25 krtól 8,45 krig.
Kétszer	6,80 — 6,90
Rizs	5,75 — 5,90
Árpa	6,50 — 6,75
Zal	5,70 — 5,80
Köles	5,50 — 5,70
Tengeri kecskeméti mm.	6,40 — 6,50
Tengeri csöves	3,40 — 3,50
Morzsol	5,30 — 5,40
Szalonna	48 — 50
Krumpli	2 — 2,40
Szén	2,60 — 2,80
Szalma	1,40 — 1,50

Az új vasúti menetrend (érvényes 1886. június 1-től).

Budapest—Szeged közt:		
I. Express-vonat	Budapestről indul	1 óra 55 p. délut.
	Kecskemétre ér	3 " 51 " "
	Félegyházára ind	3 " 53 " "
	Szegedre érkezik	5 " 16 " "
13. sz. személyvonat	Budapestről indul	9 " 20 " este.
	Kecskemétre ér	12 " 18 " éjjel.
	Félegyházára ind	12 " 24 " "
	Szegedre érkezik	2 " 29 " "
17. sz. személyvonat	Budapestről indul	7 " 30 " reggel
	Kecskemétre ér	10 " 23 " d.-e.
	Félegyházára ind	10 " 28 " "
	Szegedre érkezik	12 " 36 " déln.
61. sz. Omnibusz v.	Budapestről indul	3 " 25 " délut.
	Kecskemétre ér	7 " 30 " este.
	Félegyházára ind	7 " 32 " "
	Szegedre érkezik	10 " 25 " éjjel.
Szeged—Budapest közt:		
II. Express vonat	Szegedről indul	11 óra 44 p. délelőtt
	Kecskemétre ér	1 " 17 " délután
	N.-Körösre indul	1 " 19 " "
	Budapestre ér	3 " 25 " "
14. sz. személyvonat	Szegedről indul	2 " — " éjjel.
	Kecskemétre ér	4 " 5 " reggel.
	N.-Körösre indul	4 " 11 " "
	Budapestre ér	7 " — " "
18. sz. személyvonat	Szegedről indul	2 " 40 " délután
	Kecskemétre ér	4 " 54 " "
	N.-Körösre indul	4 " 4 " "
	Budapestre ér	8 " — " este
62. sz. Omnibusz v.	Szegedről indul	5 " 15 " reggel
	Kecskemétre ér	8 " 10 " "
	N.-Körösre indul	8 " 11 " "
	Budapestre ér	12 " 24 " déln.

Sertésvásári jelentése

az első magyar sertéshizlaló és köleselő legező részvénytársulatnak.

Budapest-Kőbánya, október 15.

Heti átlagárak: magyar vál. árú 240—320 klg. nehéz 43—43½ kr., 180—240 kg. nehéz 44—44½ kr.; öreg 300 kg. nehéz 40—43 kr.; vidéki sertés 43—44½ kr. Transibán: szerbiai 40—43 kr.; romániai 40—43 kr.

Éleség árak: Kukorica 6,45 kr., árpa 7,10 kr.

Helyi állomány: okt. 8. maradt 97,895 db.

Feladás: alvidekről kövér 1741 db.
sövény 198 "

Szerbiából 1435 "

M. államvasúttal kövér 4136 "

Videki 1653 "

9,350 "

107,245 db.

Elhajítás: Felvidekre 104 db.
Bécsbe (m. h. 492 db.) 1944 "

Csehországba 1289 "

Bödenbach 2097 "

Rutkán át 1627 "

Oderbergen át 1340 "

Délnemetszágba 42 "

Itáliába 64 "

Budapesti fogyasztás 2314 "

Külföldi 204 "

Kőbányai szalonnások 688 "

Magyar államvaspályán 321 " 12,034 "

Maradt állomány: 95,211 db.

Feladás szerkesztő: HANUSZ ISTVAN.

NYILTTÉR.

Járványos betegségeknek a legjobban ajánlott egészségi ital.

MATTONI-FÉLE

GIËSSHÜBLER

legújabb érvényes

SÁVANYU-KÚT

legjobb asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyított köhögéssnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

A néh. Szt. Tóth László és neje hagyatéki ügyében kelt 4102/1886. sz. árvaszéki végzéssel, a Bvfi Kiss Béla kiskorú gyermekeit közösen illető 216. számú **Kecskeméti takarékpénztári részvénynek** árverés útján eladása elrendeltetvén: árverési határidőül 1886. **október 19-ik** napjának d. e. 10 órája az árvaszék helyiségére kitétik az azzal: hogy az árverési feltételek addig is, a közgyámi hivatalban a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kecskemét, 1886. október 13-án.

Gömöri Frigyes,
közgyám.

227 (1—1)

Hirdetmény.

A szentkirályi erdőben a múlt évben vágatott több méter öl tölgy hasáb- és dorongfa lesz a város részéről eladó; vevők jelentkezhetnek Lichtner Ferencz úr nagykőrösi kapuban levő épületfa-kereskedési telepén. hol f. évi **október 20-ik** napjától kezdve a **tölgy hasábfa méterölenként 15 forint, a tölgy dorongfa pedig ugyan- csak méterölenként 12 forint vételárban átvethető;** megjegyeztetvén, hogy a vételár lefizetése ugyan- ott történik.

Kecskemét, 1886. október 15.

Az erdségi hivatal.

228 (2—1)

Zongora-eladás.

A csongrádi nagy-útezában 93. szám alatt egy használt, de még jó **BÖZENDORFER-féle zongora** azonnal eladó.

229 (1—1)

Újabb árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint teleklényvi hatóság részéről közhírré tetetik, hogy Pető Imréné Kók Terézia, illetőleg Sándor Mária Kók Mihályné hagyatéka, és az elrendelt osztalokozás folytán Sándor végrehajlatóknak, **Prikkel László** végrehajlató szennved ellen 10 ftt beszámítással 170 ftt és 1500 ftt tőke, s járulékal iránt folyamatosan lévő végrehajlati ügyében, Prikkel Lászlónak a kecskeméti 146. számú telekjegyzéknyelben (169—170) hr. sz. a. foglalt házbirtoka 1120 ftt, s a kecskeméti 8085. sz. ügyben 53¼ hr. sz. a. foglalt házi tanyafelhirtokára 744 forint kiküldési árban, megépült mindkét ingatlan tartozékaival együtt, tekintve hogy a 3389/1886. számú hivatalos jelentés szerint az előzőleg kitűzött árverés nem sikerült, — az 1881. évi 60. törvényeikké 176. §-a értelmében folyamodó Pető Imréné Kók Terézia kérelme folytán az 1886. évi **november hó 15-ik** napján délelőtt 9 órakor, mint újabb egyetlen határidőben, e kir. törvényszék teleklényvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az 1456/886. sz. alatt már megállapított s a hivatalos órák alatt a teleklényvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kiküldési áron alul is eladható fog.

Venni szándékozik tartozónak a kiküldési árul szolgáló becslir 10% át készpénzben, vagy ovadékképes ártékpapírban a kiküldött kezéhez bántanpenzül előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék teleklényvi osztályának 1886. évi október 6-án tartott üléséből.

Aág Miklós, jegyző. **Kovács József,** 226 (1—1) kir. törvénzi h. elnök.

228 (2—1)

PIRSZEN (COAKS) ÉS KÖSZÉN gyári árban!

A budapesti légszeszgyárból:

1-ös oszt. darabos vastall pirszen (Stück-Coaks) a vasutnál átvéve . . . mm. 1,70 krt., házhoz szállítva 1,80 krt.
Blau-pirszen (Nuss-Coaks) rostálva a vasutnál átvéve . . . mm. 1,80 krt., házhoz szállítva 1,90 krt.
1-ös oszt. darabos kitűnő porosz köszén a vasutnál átvéve . . . mm. 1,65 krt., házhoz szállítva 1,72 krt.
1-ös oszt. darabos oraviczai köszén a vasutnál átvéve . . . mm. 1,80 krt., házhoz szállítva 1,87 krt.
Koeca oraviczai köszén a vasutnál átvéve . . . mm. 1,66 krt., házhoz szállítva 1,73 krt.
Salgó-tarjáni darabos köszén a vasutnál átvéve . . . mm. 1,25 krt., házhoz szállítva 1,32 krt.

Fenti árjegyzék coakis nagyban megrendelésnél érvényes; felkértem tehát a t. cz. közönséget téli szükségletét minél előbb nálam megrendelni, úgy hogy az árak megérkezésénél a vasutnál átadhassam, vagy saját fogatossal azokat vevő házakhoz szállíthassam.

Építkezésre a legjobb minőségű oltatlan fehér **mész** nagy mennyiségben is a legutányosabb árban nálam kapható.

Ugyazintén kitűnő száraz vágott akác tűzfa mm. 1 ftt 40 krt. házhoz szállítva.

Továbbá a szentkirályi erdőben 3000 kéve rózsé kúpszámra eladó, — az árát nálam megtudhatni.

Kecskemét, 1886. Szeptember hóban.

Rosenbaum Antal

tűzelőanyag és mész-raktára a posta átellenében.

207 (6—6)

Brünni kelméket

előadás
ösi vagy téli öltözetekre,
3,10 métert kitevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfi öltözetre elégleges:
ft 4,80 igen finom
ft 7,75 legfinomabb
ft 10,50 legeslegfinomabbal

valódi gyapjuszövetből
Palmerston és Boy téli kabátokra méteréje ft 2,50 egész 5 fríg. — Loden egész 2,25 egész 3 fríg. — Női posztó méteréje ft 1,25 krtól 2,50 krtig; megküldi bárkinek is posta útjánét mellett.

Feintech-Fabrik-Niederlage

SIEGEL-IMHOF
BRÜNN.

Nyilatkozat: A fentebbi czég szövetei szilárd s izeléstelen kivétel, valamint kiválóképen tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyzerszínű az iránt is kezeseseket nyújt, miszerint csak a legjobb árú s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kivánata fentebbi raktár mintákkal ingyen és bérmentve szolgál.

205 (20—6)

Védjegy 319. és 320. szám.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven. Bizományosaim névsorával ellátva, minden levegőhöz ingyen mellékeltek.

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hírnévűk örvendő s több oldalilag kitűntetett sósborszesz készítményem — kelen dősgégnél fogva — sok utazásunk lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon ügyfeleimmet módosítom s arra kélek nyomtatnom saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyzerszínű védjegyként a budapesti íptarkamánál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csúsz szagattás, fagyás, fog- és fejfájaldalmak, szemgyengeség, bennlások, zsugorok stb. ellen; de különösen a **bedörzsölés-kenő-gyűrő-gyógymódnál**, (massage) igen jó hatásának bizonyult.

Fogtiszító szerűt is igen ajánlható, a mennyiben a fognak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá. szagtalan ízt nyer a szesz elpárologása után, valamint ajánlatos e szer felhasználása is a hajidegek erősítésére, a fejkörpa-kepzés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üvegnél **80 kr.**, egy kisebbüvegnél **40 kr.**

Brázay Kálmán, Budapesten, IV. kerület, Múzeum-körút 23. sz.

KAPHATÓ:

Kecskeméten: Gyenes S. és fia, Harkay J., Molnár J., Pataky és Nyirády, Böka Zsigmond, Hackler Antal, Reiner Ignác, Feuer Jakab, Witz Gusztáv, Dávid Bertalan, Machleid Alajos, ifj. Bodós István, Katona Zsigmond, Kéry Mennyhért.

Szabadszállásn: Adamovics M., Gansl A., Spitzer F.

Czeglédén: Donovits F., Gombos F. Fia, Fabianek Vilmos, Farkas József, Tóth László, Stáger József, Csörgői Béla.

Kunszentmiklóson: Tolnay A.

225 (3—1)

Az összes kiállításoknál az aranyéremmel kitüntetett

- Ménesi vörösborkamat,**
- Magyarádi asztali borkat és**
- 10 éves Cognacot,**

melyekből legnagyobb készlettel bírok, bátorokodom ezennel szives figyelmébe ajánlani

Domany József, Aradon.

Cs. és kir. és Ő felsége a szerb király, úgy mint Ő fensége Károly bajor herczegnek udvari szállítója, szállóbirtoke és bornagykereskedő.

Árlapok kívánatra rendelkezésre állanak.

221 (3—3)

CZIPÉSZ-ÜZLET!

Van szerencsem a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Nagy-kőrösi-utczán

Spitzer Mór úr házában levő **czipész-üzletemet** a jelenkor igényeinek megfelelően berendeztem, azon hozzáadással, hogy a megrendelt lábbelik elkészítésén kívül, kitűnő anyagból általam készített **czipőkből nagy raktárt is tartok.**

Főczélomnak tűntem ki azt, hogy nem a nyereségvágyból a nagy verseny által tönkretett tarthatlan bóranyagot használom, mely által minden vevő éven át tetemesen megkárosodik, hanem a hazai és Német-s Angolország leghiresebb bórnyárosainak készítményét forgalomba hozom, melynek tartósságáért és szakadtáig való puhaságáért **felelősséget vállalok.**

Ezen bóranyag üzletemben mindenkor megtekinthető. Készítményeim díszé és tartósságának bizonyítéká **méltóságos gróf Teleky Sándor** úrnak közölt hozzáim küldött **levele,** és a budapesti országos kiállításon nyert **nagy érdem-érem.**

Legtöbbi tökévesem ezentúl is az leand, hogy a legdíszesebb és tartós lábbeliket a legutányosabb árért készíthessem.

Katonatiszt és önkéntes urak részére is szabályszerű czipők és eszímak elkészítését jutányos árért elfogadom.

Mélt. gr. Teleky Sándor úr elismerő levele: „Horváth Imre czipész úrnak, Kecskeméten, Uram! Munkáesnyű ő nagysága megbízásából van szerencsem megbízósnál uram remek pár czipőt, melyet hozzáküldöttel sziveskedett; Munkáesnyű ő nagysága nagyon örült díszes és tartós munkáesnyű s üdvözlő ünt a hazai egyéni-ípar-mesterét; én is üdvözlő ünt Munkáesnyű ő nagysága megbízásából Kelt Budapeston, 1882. évi márczius hó 6-ik napján. Teleky Sándor mk. polgártársam.”

A n. é. közönség eddigi becses pártfogását megköszönve, azt továbbra is van szerencsem magam részére kérni.

Alázatos szolgálja:

Horváth Imre,

férfi- és női-czipész. (Kecskemét, Nagy-kőrösi-utca Spitzer-ház.)

214 (4—4)